

Leeswijzer

Algemeen

Primaire doelgroep van deze begroting met geïntegreerde najaarsnota is uw gemeenteraad. Daarnaast is het bedoeld om Capellenaren, maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere overheden, waaronder de provincie Zuid-Holland, inzicht te geven in de beleidsvoornemens en de financiële cijfers over 2025, alsook in de stand van zaken binnen het huidige kalenderjaar. Planning en control documenten zijn digitaal te terug te vinden op capelleaandenijssel.begrotingsapp.nl.

We kennen de volgende documenten: begroting, voorjaarsnota, (in begroting geïntegreerde) najaarsnota, slotwijziging en jaarstukken.

Alle in de begroting genoemde bedragen zijn x € 1.000, tenzij anders aangegeven. In de tabellen kunnen afrondingsverschillen ontstaan. Waar in de tekst geschreven staat 'u' of 'uw' mag u ervan uitgaan dat de gemeenteraad wordt bedoeld.

Hoe is de begroting opgebouwd?

De begroting is opgebouwd uit een beleidsbegroting en een financiële begroting. Vanaf nu wordt de Najaarsnota van het lopende kalenderjaar geïntegreerd in de Begroting van het komende kalenderjaar. Hiermee ontstaat een verbeterd inzicht in de huidige beleidsmatige en financiële stand van zaken. Dit loopt op natuurlijke wijze door in de plannen voor volgende begrotingsjaar en daarna.

Beleidsbegroting

De beleidsbegroting is opgebouwd uit het programmaplan (programma's) en paragrafen. De programma's geven informatie per 'beleidsveld'. De paragrafen geven informatie over de gemeente in zijn geheel en geven diverse dwarsdoorsneden door de programma's heen. Ze zijn bedoeld om de raad een beleidsmatig inzicht te geven in beheersmatige zaken.

Financiële begroting

De financiële begroting bevat een aantal cijfermatige tabellen, zoals het overzicht van baten en lasten, het overzicht van incidentele baten en lasten, algemene dekkingsmiddelen, geprognosticeerde balans en de reserves en voorzieningen. In deze begroting is een overzicht van de investeringskredieten en een kasstroomoverzicht opgenomen. De Financiële begroting bevat een meerjarenraming van zeven jaar.

Autorisatieniveau gemeenteraad

Het autorisatieniveau van de gemeenteraad voor de budgetten bevindt zich op de niveaus van de programma's, behalve binnen programma's die bestaan uit deelprogramma's. Hier bevindt het niveau zich op de deelprogramma's.

Wat staat er in het programmaplan (programma's)?

Het programmaplan is samengesteld uit de volgende negen programma's:

- Programma 0 Bestuur en Ondersteuning
- Programma 1 Integrale Veiligheid en Openbare Orde
- Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat
- Programma 3 Economie
- Programma 4 Onderwijs
- Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie
 - Deelprogramma 5A Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)
 - Deelprogramma 5B Openbaar Groen en (openlucht) recreatie
- Programma 6 Sociaal Domein
 - Deelprogramma 6A Sociale Infrastructuur

- o Deelprogramma 6B Werk en Inkomen (Participatiewet)
 - o Deelprogramma 6C Wet maatschappelijke Ondersteuning
 - o Deelprogramma 6D Jeugdzorg
- Programma 7 Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu
- Programma 8 Stadsontwikkeling

Ieder programmahoofdstuk bestaat uit onderstaande onderdelen:

- In de **Missie** staat de overkoepelende programmadoelstelling. De missie laat zien waar het programma over gaat;
- De eerste twee W-vragen zijn: **Wat willen we bereiken** (doelstellingen) en **Wat doen we daarvoor?/Wat gaan we daarvoor doen?** (prestaties/activiteiten). Bij 'Wat willen we bereiken' geven we aan welk maatschappelijk effect (of algemene beleidsdoelstelling) we met het betreffende programma voor de gemeente willen bereiken. Dit is het domein van de raad. Bij de tweede W-vraag (Wat doen we daarvoor?/Wat gaan we daarvoor doen?) benoemen we de specifieke prestaties die respectievelijk in het huidige kalenderjaar en in het begrotingsjaar worden geleverd en die bijdragen aan de doelstellingen. Deze hebben we zo geformuleerd dat de raad kan controleren, tussentijds of via het jaarverslag, of het college de afgesproken prestaties heeft geleverd. Bij de doelstellingen hebben we ook, waar van toepassing, indicatoren weergegeven. Dit betreffen zowel eigen Capelse indicatoren als verplichte landelijke indicatoren.
De landelijke indicatoren zijn vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten voorgeschreven indicatoren over de verschillende beleidsterreinen. Alle landelijke indicatoren, behalve die in programma 0, zijn afkomstig uit landelijke databases via waarstaatjegemeente.nl. We zijn afhankelijk van de actualiteit van deze cijfers en hebben hier geen directe invloed op. Het kan daarom zijn dat indicatoren geen recente cijfers bevatten, omdat deze gewoonweg (nog) niet beschikbaar zijn.
- Conform de toezegging die aan uw raad is gedaan nemen we in deze begroting bij zowel de landelijke als de Capelse indicatoren een **verwachtingswaarde** of **streefwaarde** voor het jaar 2025 op. Een verwachtingswaarde staat bij indicatoren waar we geen directe invloed op hebben (bijvoorbeeld WOZ-waarde) of bij indicatoren waarbij het positief is mocht de uiteindelijke waarde onder de opgenomen waarde komen (bijvoorbeeld voortijdige schoolverlaters). We streven bij deze indicatoren meestal naar een zo laag mogelijke waarde, maar hebben een verwachting van deze waarde in 2025 gezien ons beleid. De term streefwaarde zou voor deze indicatoren voor verwarring kunnen zorgen en daarom hanteren we hier ook de term verwachtingswaarde. In alle andere gevallen spreken we in deze begroting over streefwaarde. In een aantal gevallen zijn er nieuwe indicatoren toegevoegd in deze begroting. Waar er waarden uit eerdere jaren bekend zijn, zijn deze ook ingevuld onder de noemer 'Jaarrekening'. Voor een beperkt aantal gevallen geldt dat het niet mogelijk is een streef- of verwachtingswaarde op te nemen. In de tekst staat dan toegelicht waarom dat het geval is.
- In **Ontwikkelingen** wordt een korte beschrijving gegeven van de context, de achtergronden en de actuele ontwikkelingen die binnen het programma spelen;
- De **Kaderstellende nota's** zijn kaderstellende beleidsstukken die bij dit programma horen en vastgesteld zijn door uw gemeenteraad of door het college van B&W. Deze nota's zijn openbaar en op internet te vinden;
- Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten schrijft voor dat we de betrokkenheid van verbonden partijen op een programma inzichtelijk maken. Dit doen we door in de **paragraaf Verbonden partijen** per partij aan te geven op welke programma's deze betrekking heeft. In deze paragraaf is de volledige informatie te vinden over de verbonden partijen;
- Per programma treft u de **Wijzigingsvoorstellen** aan. Bovenin dit onderdeel staat een financiële samenvatting van alle voorstellen, zowel die van de najaarsnota als van de begroting. Hierbij maken we onderscheid in onvermijdelijke voorstellen, technische voorstellen en beleidskeuzes;

- **Wat mag het kosten?** Bij de derde W-vraag stelt uw raad de voor het programma benodigde financiële middelen vast. De lasten en baten per programma specificeren we globaal. In de tabel worden de totale kosten per programma vermeld exclusief en inclusief de mutaties in de reserves. Alle besluitvorming tot en met de voorjaarsnota is verwerkt. De najaarsnotamutaties zijn tussengevoegd. Het nieuwe beleid voor het begrotingsjaar hebben we hierin inclusief de wijzigingsvoorstellen opgenomen. In de tabellen kunnen afrondingsverschillen ontstaan;
- **Analyse Programma op hoofdlijnen** (verschil ten opzichte van vorige Begroting). Analyse op hoofdlijnen, waarin het verschil in raming van het begrotingsjaar met de raming van het voorgaande begrotingsjaar wordt gepresenteerd. Waar van toepassing wordt ook ingegaan op opvallende meerjarige effecten.
- In een aantal programma's worden ook de **Subsidieplafonds** weergegeven. In de Algemene Subsidieverordening (ASV) is opgenomen dat uw raad subsidieplafonds in de zin van artikel 4:22 Awb kan vaststellen. Een subsidieplafond is het bedrag dat gedurende een bepaald tijdvak ten hoogste beschikbaar is voor de verstrekking van subsidies volgens een bepaald wettelijk voorschrift (subsidieregeling). Dit betekent overigens niet dat deze bedragen daadwerkelijk als subsidie worden verstrekt.

Wat staat er in de paragrafen?

De paragrafen zijn een belangrijk element in de begroting. De paragrafen geven een 'dwarsdoorsnede' van de begroting gezien vanuit een bepaald perspectief. Veel van de paragrafen zijn hierdoor een belangrijke aanvulling op de informatie over de (meerjaren)begroting. Vrijwel alle paragrafen zijn wettelijk voorgeschreven vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. De paragrafen vormen de kaders die uw raad ons stelt voor het beheer en de uitvoering van het beleid (en de begroting). Uw raad heeft hiermee instrumenten in handen om:

1. de beleidslijnen van de diverse onderdelen van de financiële functie vast te stellen;
2. de hoofdlijnen van de uitvoering te controleren.

We hebben de onderstaande paragrafen opgenomen:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering;
- Wet open overheid;
- Verbonden partijen;
- Grondbeleid;
- Lokale heffingen.

Wat staat er in de financiële begroting?

De financiële begroting bevat:

- Overzicht baten en lasten;
- Reservermutaties per programma;
- Overzicht taakvelden per programma;
- Incidentele baten en lasten;
- Toelichting op overzicht incidentele baten en lasten;
- Algemene dekkingsmiddelen;

- Financiële positie;
- Post onvoorzien;
- Geprognoseerde balans;
- EMU-saldo;
- Kasstroomoverzicht;
- Reserves en voorzieningen;
- Financiering (treasury);
- Vennootschapsbelasting;
- Continueren activiteiten.

Wat staat er in de bijlagen?

De bijlagen worden ter informatie verstrekt aan uw raad. In deze begroting zijn de volgende bijlagen opgenomen:

- Reserves en voorzieningen;
- Investeringskredieten;
- Inkomende subsidies;
- Doelenboom.